

अध्याय ३ लोकांचे चित्रण करणे

या अध्यायात, आपण लोकांचे चित्रण करण्याच्या वेगवेगळ्या मार्गांचा शोध घेणार आहात, त्यांच्या शारीरिक वैशिष्ट्यांचे बारकाईने निरीक्षण करून स्वतःच्या मित्रांना आकर्षित कराल. त्यानंतर आपण प्रत्येकाची रेखाचित्रे वापरून समूह चित्र तयार करण्यासाठी सहकार्य कराल.

इतिहासातील कलाकृतींचा अभ्यास करा ज्यात लोकांचे विविध प्रकारे चित्रण केले जाते.

आणखी एका रोमांचक उपक्रमात, आपण लोकांच्या विविध भूमिका आणि त्यांच्या कपड्यांच्या निवडीमागील कारणे तपासू शकाल आणि कलाकृती तयार करताना भविष्यात आपण कोणत्या भूमिका घ्याल याची कल्पना कराल.

0680CH03

क्रियाकलाप १ पोर्ट्रेट्स बनवा.

आपण कधी विचार केला आहे का की आपल्या चेहऱ्यावर डोळे, भुवया, नाक, तोंड, कान आणि केस असे एकच भाग असूनही आपण सर्व जण वेगळे का दिसतो?

आपल्या वर्गमित्रांच्या चेहऱ्याचे निरीक्षण करा. त्यांचा चेहरा तुमच्यापेक्षा कसा वेगळा आहे हे तुम्ही ओळखू शकता का? त्यांचे डोळे लहान आहेत की कपाळ मोठे आहे? ते चष्मा घालतात का? ते केस कसे विंचरतात?

या क्रियाकलापासाठी जोड्यांमध्ये विभाजित करा आणि ए४ कागदावर आपल्या जोडीदाराचे चित्र काढा.

तुमचे पोर्ट्रेट्स परिपूर्ण असण्याची गरज नाही. आपण त्यामध्ये स्वतःची कल्पना घालू शकता.

चरण १: चेहऱ्याचा आकार बनवा. तो वर्तुळाकार आहे, अंडाकृती आहे की अंड्याच्या आकाराचा? किंवा, तो गोलाकार आयताकृती आहे का?

चरण २: त्यांच्या चेहऱ्याची इतर वैशिष्ट्ये काढा. डोळे, नाक, भुवया, ओठ, हनुवटी आणि कान यांचा आकार आणि आकाराचे निरीक्षण करा .

डोळ्यांमधली जागा, केसरचना आणि भुवया यांच्यातील अंतर आणि कानांची लांबी याकडे लक्ष द्या.

चरण ३: एकदा आपण आपले चित्र तयार केले की, चित्रासाठी आपण कोणत्या रंगांचा वापर करू इच्छिता याचा विचार करा

चरण ४: आपले चित्र पूर्ण करा आणि आपल्या सहकाऱ्यांसह सामायिक करा. चेहऱ्यावरील वैशिष्ट्यांमधील समानता आणि फरकांवर चर्चा करा.

चरण ५: आपली चित्रे त्यांच्या काठावर कापून घ्या.

चरण ६: कागदाचे तुकडे किंवा इतर कोणत्याही सामग्रीला जोडून एक मोठा पृष्ठभाग तयार करा.

चरण ७: सर्व चित्र गोळा करा आणि संपूर्ण वर्गाच्या समूहाच्या चित्राची व्यवस्था ठरवा.

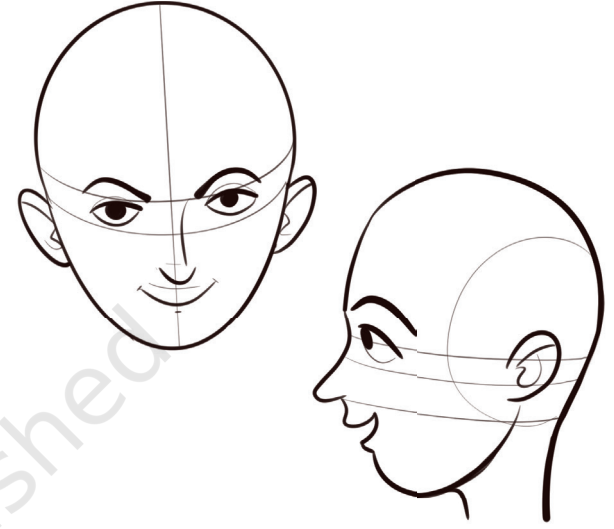
चरण ८: प्रत्येक चित्र ठरलेल्या व्यवस्थेत चिपकवा. तुमच्या वर्गाचे चित्र तयार आहे!

क्रियाकलाप २: कलाकाराच्या दृष्टिकोनातून

पोर्ट्रेट्स हे लोकांचे चित्रण करण्याचा एक मार्ग आहे. पोर्ट्रेट्समध्ये, एखाद्या व्यक्तीचा चेहरा, डोके, मान आणि खांद्यावर लक्ष केंद्रित केले जाते, परंतु त्यात शरीराच्या इतर भागांचा देखील समावेश असू शकतो. कलाकारांनी इतरही अनेक प्रकारे लोकांचे चित्रण केले आहे.

बुद्धांच्या वेगवेगळ्या काळातील प्रतिमा पाहा. तुलना कराबुद्धांनी वेगवेगळ्या कालखंडात आणि शैलीत प्रतिनिधित्व केले शैली, चेहऱ्याची वैशिष्ट्ये आणि त्यांच्या वैशिष्ट्यांमधील समानता आणि फरकांवर चर्चा करा.

बुद्धांनी वेगवेगळ्या कालखंडात आणि शैलीत प्रतिनिधित्व केले

Bodhisattva		Buddha		
				
कुषाण कालखंड गांधार शैली इ.स.पू. १०० - इ.स. ४००	गुप्त कालखंड अजिंठा शैली इ.स. ५००	कुषाण कालखंड मथुरा शैली(संपादन)। इ.स. ३००	गुप्ता कालखंड सारनाथ शैली इ.स. ५००	थंका शैली।

क्रिया कलाप ३: मी व्हायच आहे ...

तुम्ही मोठे झाल्यावर इतर लोकांच्या जीवनात कोणता भूमिका निभावू इच्छिता?

तुम्ही लोकांना त्यांच्या बलब सुधारण्यात मदत करू इच्छिता का? किंवा तुम्हाला लोकांची तंदुरुस्ती राखण्यासाठी मदत करायची आहे का?

तुम्ही या भूमिकांमध्ये आपले रेखाटन करा. जर तुम्हाला तुमच्या भूमिकांचा विचार माहित नसेल तर काही हरकत नाही. तुम्ही तुमच्या कल्पनेनुसार एकापेक्षा जास्त भूमिका विचारू शकता.

तुम्ही विचार करू शकता अशा अनेक पर्यायांमधून तीन ते पाच भूमिका रेखाटन करा.

वर्गातील सर्व विद्यार्थ्यांनी केलेली चित्रे पाहा. या चित्रांमध्ये काही विशिष्ट दिसते का? किंवा काही असामान्य दिसते का? तुम्हाला कोणती चित्रे अधिक आकर्षक वाटली?

क्रियाकलाप ४ कपडे आणि भूमिका

कोणी चित्रकार आहे की शेतकरी हे कसे ओळखाल? आपण सर्वजण शेतकऱ्याची अशीच कल्पना करतो की काही फरक आहे? समानता आणि फरक काय आहेत? चला जाणून घेऊया!

शेतकऱ्याबद्दल तुम्ही जसा विचार करता तसे चित्र काढा. तुमच्या वर्गात बनवलेली सगळी चित्रं बघा. शेतकऱ्याचे लिंग काय आहे? ते किती उंच किंवा लहान आहेत? शेतकऱ्याने काय परिधान केले आहे?

बोला आणि चर्चा करा —

१. तुम्ही तुमच्या चित्रांसाठी हे निर्णय कसे घेतले?
२. तुम्हाला सर्व लिंगाचे शेतकरी सापडले का?
३. शेतकऱ्यांची छायाचित्रे कुठे पाहिलीत?
४. कपडे बदलले तर शेतकरी होणं बंद होईल का?

दिलेल्या चित्रात कोणती वाद्ये दिसतात?

जसे आपण आपल्या नैसर्गिक वातावरणाचे निरीक्षण करता, लोकांचे अधिक बारकाईने निरीक्षण करा. लक्षात घ्या की आपण ज्या प्रकारे दिसतो आणि कसे कपडे घालतो यामध्ये आपल्यापैकी प्रत्येकजण अद्वितीय आहे.

आपल्या सभोवतालच्या वेगवेगळ्या भूमिकांमधील कोणत्याही तीन व्यक्तींचे निरीक्षण करा आणि त्यांचे रेखाटन करा. त्यांच्या इतर भूमिकांची कल्पना करा.

आता तुमच्या वर्गमित्रांनी काढलेली रेखाचित्रे बघा. चित्रात दिसणारी वेगवेगळी माणसं कोण आहेत? सर्व लिंगाच्या लोकांना वेगवेगळ्या भूमिकांमध्ये चित्रित केले आहे का?

या रेखाचित्रांची तुलना शेतकऱ्याच्या चित्रांशी करा. तुमच्या कल्पना मांडण्याच्या पद्धतीत काही बदल झाला का?

सुरू ठेवा: आपल्या कुटुंबातील आणि शेजारच्या लोकांचे निरीक्षण करा. ते काय घालतात याकडे लक्ष द्या. आपण त्यांना ज्या भूमिकेत पाहात आहात त्यात एक चित्र काढा. आपल्याला दिसणाऱ्या कपड्यांमध्ये त्यांचे आणखी एक चित्र काढा, परंतु खूप वेगळी भूमिका साकारा. हे असामान्य आणि प्रेरणादायक बनवा!